

„להוציא אותם!“

צועק שחקן האהל יהודה גבאי, הניצב בידיים שלובות על הבמה (בתמונה מימין). אבל קריאתו נבלעת במהומה המתחוללת באולם, כשכל הקהל קם על רגליו, צופה בתיגרת האגרופים המתנהלת בין קבוצת האמנים הצעירים לבין סדרני התיאטרון. בתמונה למעלה נראה יגאל מוסינזון הצופה בבניו חומי ואביסל, המשתלטים על המיתרעים. מימין, בתמונה למעלה, נראית גם המשוררת יונה וולך, ולידה המנהל האדמיניסטרטיבי של האהל פרץ פינקל.

ישראל. עוד יותר מגוחכת העובדה שהסערה פרצה סביב הצגה שאינה ראוייה להתרגשות כה רבה. אילו היו האמנים הצעירים עורכים את הפגנתם בסוף הצגה רגילה, עם קהל רגיל, יתכן שהקהל כולו היה מצטרף אליהם בהפגנת מחאה קולנית נגד המחזה. כי מתוהו של יגאל מוסינזון, בכינוי של פיטר פריי, הוא אחד המחזות הקייטשיים ביותר שהוצגו לאחרונה על בימות הארץ. זהו מחזה המתיימר להילחם בכפייה הדתית ובסופו של דבר הוא מטיף להשלים עם ה"כפייה" — מתוך המסקנה הצבועה, שה"כפייה" הדתית, עם כל הצרות שהיא גורמת לאלה שאינם דתיים, מלכדת את העם. המחזה אינו אינפאנטילי, כפי שטענו ה"אמנים" מנסחי כרוזי המחאה: הוא סניילי, משעמם וחסר כל ערך דרמאטי.

אין בו שום דבר המצדיק את הסערה שהתחוללה סביבו, מלבד העובדה שהאיש שביים אותו מטיף השכם והערב לא להיש"ר אר אדישים לתיאטרון גרוע ומשעמם.

מצטרף לדעתם או דוחה אותה. כשאני צעק"תי בוז בקאמרי, חיכיתי לסוף, מתוך סלידה ריזית עם השחקנים, וכדי לא לפגוע בקהל." כשנשאל פריי על המכות הברוטאליות שהוכו המפריעים, השיב: „הסדרנים הם פרימיטיבים. הם התרגשו והקהל התרגש. אז אי אפשר להאשים אותם." לאמנים המפגינים היו טענות משלהם. אמרה יונה חלף: „רצינו לגרום לכך שאנשים לא ילכו לראות זבל שאסון לראות אותו. פיטר פריי סבור שזו אמנות בריאה. אנתוני סבורים שזו חאלטורה ותנטריזם." „אילו לא היה פיטר פריי משתחץ ונואם נאום-הטפה לקהל, לפני ההצגה, היינו מ"כים עד הסוף," הסביר דני טרף, „אבל זה הוציא אותנו מהכלים איך הוא מתנשא ומת"פאר בדבר שצוד לא ראינו."

★ ★ ★
צ'וק הגורל הוא שהסערה האמנותית הראשונה מזה זמן רב פרצה דווקא בתיאטרון הרדום והמפגר, שבין תיאטרוני-

לה!" „לא שילמנו כסף כדי לשמוע אותך!" העיר ויולטיר, מאוחר יותר: „מחיתאות" כפיים וקריאות-בוז הם נשק-מגן לגייסימי של קהל, בהצגה גרועה." „אני פיטר בא במבוכה, השיב לצעקות: „אני אחשוב על זה." כאשר הורם לבסוף המסך וההצגה התחילה, ליוו אותה האמנים הצעירים בצחוק פרוע. הקהל מסביבם ניסה ל"השתיקם. עד מהרה פרצו ויכוחים שהתפתחו לתיגרות. היה צורך להפסיק את ההצגה. בעוד חלק מן הקהל מנסה להרגיע את המפריעים, עלה על הבמה שחקן האהל תר ותיק, יהודה גבאי, ופשוט החל לשטות את הקהל במפגנים. „ארבעים ושלוש שנה אני בתיאטרון," אמר גבאי כשכל הקהל עומד על רגליו, „ועוד לא קרה לי דבר כזה. תר ציאו את בוגרי בתי-הקפה וגמשיך בהצגה." זה היה האות ללינץ' המוני. הקהל, הי מורכב ברובו ממשפחות שחקנים ומותיקי ההסתדרות, הסתער על המפריעים. היה זה הפנינג אמיתי, שלווה כצעקות, צעקות-שכנגד ומהלומות-אגרופים. יגאל מוסינזון ומשפחתו ניצחו על הפוגרומ. אביסל וגרר אותו החוצה, כשהקהל הולם כמשורר

קרב-אגרופים ברטאלי נערך באולם אהל, כשהופסקה ההצגה והשחקנים על הבמה הפכו לצופים בהצגה הנערכת באולם. יש לשים לב להבעות-פניהם הנזעמות של הצופים והסדרנים, המסתערים בחמת-אלימות על המפריעים.